

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 26.10.2025
Sayı : 9740

24926

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Millî Eğitim Bakanı Sn. Yusuf Tekin tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

AKP Hükümetleri döneminde sahte diploma iddiaları pek çok gündeme gelmiştir. Devletin kritik kurumlarına sızmak isteyen odakların sahte diplomalar yoluyla bu adımları attığı çeşitli haber, soruşturma ve davalara konu olsa da bu iddialar ne yazık ki yeterince araştırılmamış ve failer ortaya çıkarılmamıştır. Özellikle başta FETÖ olmak üzere çeşitli yasa dışı teşekküllerin bu girişimlerinin yıllarca sürdürdüğü, kamuya bu yolla çok sayıda kişi yerleştirildiği iddiaları hala ortada durmaktadır.

Öte yandan bilhassa Suriye'de baş gösteren iç savaşın ve Afganistan'da yaşanan rejim değişikliğinin ardından ülkemize milyonları bulan sayıda mülteci ve göçmen akın etmiş, bu mültecilerin üniversitelere ve işe kabulleri ise salt beyana dayandırılmıştır. Hala YÖK'ün sitesinde bulunan ve kabule ilişkin şartları ifade eden sayfada şu ifadeler bulunmaktadır:

"Belge İbraz Edemeyen/Eksik İbraz Eden Kişiler İçin, Başvuru Belgelerine Ek Olarak İstenecek Belgeler

a) Geçici Koruma Kimlik Belgesi

b) Eğitim bilgilerini içeren beyan formu

c) Alanı ile ilgili çalışmış ise resmi belgeleri ve onaylı suretleri..."

Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere ülkemizde sayıları milyonları bulan sığınmacı, göçmen ve mültecilerin üniversite veya işe kabulleri salt beyanla sınırlı kabul edilmiş, bu da ülkemizde ciddi güvenlik açıklarına neden olabileceği gibi gelecekte de bu yetersizliklerin ciddi sonuçlar doğurabileceği değerlendirilmektedir.

Son yıllarda, ülkemizde sahte diploma ve denklik belgeleri düzenleyerek haksız kazanç elde eden kişi ve grupların faaliyetlerinde artış gözlemlenmektedir. Bu durum, eğitim sistemimizin güvenilirliğini zedelemekte ve kamu kurumları ile özel sektörde niteliksiz personelin istihdam edilmesine yol açmaktadır. Ancak, sahte diploma soruşturmalarının sadece eğitim sistemindeki aksaklıkları gidermeye yönelik olmadığı, iktidarın siyasi rakiplerini hedef almak için bu mekanizmaları araçsallaştırdığı yönünde ciddi endişeler bulunmaktadır.

Diploma denklikleri ve istihdamda beyanın esas alınmasıyla yetinilirken bu konunun son zamanlarda siyasette rekabette hükümetçe rakiplerine karşı kullanılan bir argümana dönüştüğü görülmektedir. Pek çoğu dayanaktan yoksun iddialar savcılık soruşturmalarına konu olurken “yalan haber ve dezenformasyonla mücadele” konusunda iktidara dönük eleştirilerde hızla aksiyon alan kurumların bu kadar gündem olan ve geçmişte de defalarca suni biçimde gündeme getirilen bu iddialar hakkında tek açıklama yapmaması ise manidardır. İktidarın bu yolla siyasi rakiplerini yıpratmaya çalıştığı, ortada duran gerçeklere rağmen dayanaksız iddialarla, “çamur at izi kalsın” stratejisinin devreye sokulduğu görüşü öne çıkmaktadır

Bu gelişmeler, iktidarın muhalefeti yıpratmak için devletin yargı ve denetim mekanizmalarını bir silah gibi kullandığı yönündeki iddiaları desteklemektedir. Özellikle erken seçimin gündemde olduğu bir dönemde, bu tip dayanaksız iddiaların iktidarın seçim sürecini yargı yoluyla dizayn etme çabası olarak görülmektedir. Unutulmamalıdır ki siyasi rekabetin adalet mekanizması kullanılarak dizayn edilmesi, yalnızca bireyleri değil, demokrasiyi ve hukuk devletini de tehdit etmektedir.

Bu bağlamda, diploma yeterlilikleri ve “sahte diploma” gibi konuların adil ve tarafsız bir şekilde incelenmesi gerekirken, bu tür soruşturmaların muhalefete yönelik bir baskı aracına dönüştürülmesi, hukuk devletinin temel ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. İktidarın, yargıyı bir siyasi mühendislik aracı olarak kullanarak muhalefeti zayıflatmaya çalışması, ülkemizin demokrasi karnesini ciddi şekilde zedelemektedir.

Bu nedenle, sahte diplomalarla ilgili gerçek sorunların tespiti ve önlenmesi için bağımsız bir denetim mekanizmasının kurulması gerekirken, mevcut uygulamaların iktidarın siyasi çıkarları doğrultusunda şekillendiğine dair endişelerin giderilmesi adına şu soruların yanıtlanması elzemdir:

Buna göre;

24926

1. AKP Hükümetleri döneminde beyana esas biçimde kaç öğrenciye Türkiye üniversitelerine geçiş ve diploma denkliği hakkı tanınmıştır? Bunların geldikleri ülkelere göre dağılımı nasıldır?
2. Bahse konu olan beyanlarda daha geçmişte denkliği kabul edilmeyen üniversiteler var mıdır? Varsa bu kurumların adları nelerdir? Bu başvurular neticesinde kabul alan öğrenci sayısı kaçtır?
3. Sahte diploma kullandığı yönündeki iddia ve suç duyurularına ilişkin bugüne kadar Bakanlığınız ne gibi iş ve işlemler yürütmüştür? Adli mercilere yansıyan soruşturma ve davalarla ilgili Bakanlığınızdan son beş yıl içinde herhangi bir belge talep edilmiş midir?
4. Son 10 yıl içinde Türkiye genelinde sahte diploma iddiasıyla açılan toplam kaç soruşturma bulunmaktadır? Bu soruşturmaların kaç aktif görevde bulunan siyasetçilere yöneliktir?
5. İktidarın siyasi rakiplerini yıldırma ve itibarsızlaştırma amacıyla yargı süreçlerini manipüle ettiği iddiaları hakkında Bakanlığınızın bir değerlendirmesi var mıdır?
6. Sahte diploma soruşturmalarının adil bir şekilde yürütüldüğünü ve muhalefete yönelik siyasi amaçlarla kullanılmadığını göstermek adına kamuoyuna şeffaflık sağlayacak hangi önlemler alınmaktadır?
7. AKP Hükümetleri döneminde sahte diploma düzenlediği yönünde kaç kişiye işlem yapılmıştır? Bu işlemlerin kaç cezayla sonuçlanmıştır? Bunların yıllara göre dağılımı nasıldır?
8. Sahte diploma düzenlediği tespit edilen kişiler hakkında ne gibi yasal işlemler uygulanmıştır? Bu kişilerin siyasi bağlantıları araştırılmış mıdır?
9. Denklik işlemlerinde sahte belge kullanımını önlemek amacıyla Bakanlığınızca hangi tedbirler alınmaktadır?
10. Sahte diplomaların internet üzerinden kolaylıkla temin edilebildiği dikkate alındığında, bu tür faaliyetleri engellemek için siber güvenlik alanında ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?

11. Denklik başvurularında belgelerin doğruluğunu teyit etmek için yurt dışındaki eğitim kurumlarıyla nasıl bir iş birliği mekanizması kurulmuştur?
12. Sahte diploma ve denklik belgelerinin tespiti halinde, bu belgelerle istihdam edilen kişilerin çalıştıkları kurumlara yönelik ne tür yaptırımlar uygulanmaktadır?
13. Denklik işlemlerinin daha güvenilir ve hızlı bir şekilde yürütülmesi için mevcut sistemde iyileştirmeler yapılması planlanmakta mıdır?
14. Yabancı uyruklu kişilerin denklik başvurularında sahte belge kullanımını önlemek amacıyla özel bir denetim mekanizması oluşturulmuş mudur?
15. Sahte diploma ve denklik belgeleriyle mücadelede kamuoyunun bilinçlendirilmesi için Bakanlığınızca yürütülen veya planlanan farkındalık çalışmaları nelerdir?